

E 110008 Groenboek: van uitdagingen naar kansen: naar een gemeenschappelijk strategisch kader voor EU-financiering van onderzoek en innovatie

Omwillen van de optimalisering van de financiering van onderzoek en innovatie op nationaal en EU niveau, wordt er voorgesteld de EU-instrumenten voor onderzoek en innovatie binnen een gemeenschappelijk strategisch raamwerk te laten functioneren. Uit de evaluaties van de verschillende EU instrumenten is gebleken dat er ruimte is voor verbetering. In het gemeenschappelijk strategisch kader moeten die verbeterpunten worden meegenomen en moet er een strategie worden uitgewerkt voor het aanpakken van de Europese en mondiale uitdagingen (veiligheid, hulpbronnen en demografische ontwikkelingen) waarbij onderzoek en innovatie een belangrijke rol spelen.

Instrumenten voor onderzoek en innovatie

Binnen de EU bestaan de volgende instrumenten voor de stimulering van onderzoek en innovatie:

- het zevende kaderprogramma (KP7), dat loopt van 2007-2013 (zie voor de tussentijdse evaluatie E-dossier E110007): ondersteunt innovatieactiviteiten en richt zich daarbij op het midden- en kleinbedrijf;
- kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie (CIP): gericht op de industrie en met name het MKB;
- Europees instituut voor innovatie en technologie (EIT): stimulering van innovatie door het samenbrengen van hoger onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven (de kennisdriehoek);
- cohesiebeleid: gericht op onderontwikkelde of plattelandsregio's.

Verbeterpunten voortvloeiend uit evaluaties en constatering van Europese Commissie

Deze instrumenten zijn bijna allemaal geëvalueerd en daarbij zijn een aantal verbeterpunten signaleerd, waaronder:

- verbetering van de doelstellingen van de instrumenten;
- verbetering van de synergie en samenhang tussen de instrumenten op verschillende niveau's;
- vermindering van de complexiteit en het aantal instrumenten;
- verhoging van de toegevoegde waarde van het onderzoek en stimuleren private investeringen door creëren van hefboomwerking EU gelden;
- vereenvoudiging van de deelname door administratieve lastenverlaging;
- de betrokkenheid van het MKB, van vrouwen en deelnemers uit nieuwere lidstaten bevorderen;
- vergroting van het concurrentievermogen en de maatschappelijke impact van onderzoek.

Daarnaast constateert de Europese Commissie dat er verbeteringen mogelijk zijn teneinde de financiering van innovatie en onderzoek te optimaliseren:

- er moet worden gezien of de initiatieven van lidstaten en regio's voor onderzoek en innovatie ook op EU niveau kunnen worden gefinancierd om dubbelures en versnippering te voorkomen;
- EU-programma's moeten worden gebruikt als hefboom om private investeringen te stimuleren en de achterstand op internationale concurrenten in te lopen, en

- kennis moet beter worden omgezet naar innovatie door beleid en financiering te integreren vanaf de onderzoeksfase tot aan de commercialisering.

In het Groenboek worden al een aantal suggesties gedaan waarmee de verbeterpunten worden geraakt. Deze zijn:

- een loket voor deelnemers;
- een eenvoudigere structuur (van instrumenten);
- een gestroomlijnd financieringsinstrumentarium;
- administratieve vereenvoudiging;
- een meer gestandaardiseerd geheel aan regels.

Daarnaast worden er in het Groenboek een 27-tal vragen voorgelegd om de verbeterpunten aan te pakken. Deze vragen gaan onder meer over:

- de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van de EU financiering van onderzoek;
- de verhouding tussen de initiatieven op verschillende niveau's (regionaal, nationaal etc.) en het gewenste niveau waarop financiering plaatsvindt;
- samenhang tussen onderzoek, innovatie en acceptatie door de markt;
- op welk soort onderzoek moet het beleid zijn gericht;
- het bereik van het onderzoek en stimulans van de deelname.

Tot 20 mei 2011 kan men reageren op de vragen uit het Groenboek.